

918.
V. 10. 4.

Freiherr v. Ende-Miljesnitz.

100

19

SPECIMEN
VANARUM MEDITA-
TIONUM
JACOBI MASENII,
JESUITÆ COLONIENSIS,
EX EIUS
MEDITATA CON-
CORDIA

PROTESTANTIUM CUM CATHO-
LICIS IN UNA CONFESSIONE FIDELI,
EX S. SCRIPTURA DESUMTA,
PRAESIDE

SEBASTIANO NIEMAN-
NO, SS. TH. D. P. P. Superintendente ac
Pastore.

ad d. Maji

ANNI M DC LXVI.

*Publico Eruditorum examini
exponit*

ADAM PLACOTOMUS,
Friedlandô-Mechlenburgicus.

EDITIO ALTERA, M DC LXVII.

JENÆ,

Typis B AUHOFFERIANIS,

17.

ngulari
ppella-
ydonies
us Vir
imus I.
elatio-
pla Fi-
orum,
iquos,
, mo-
liqui-
eam re-
e cre-
o pro
aidem
ntissi-
um,

14

SPECIMEN
VARIARUM MEDITATIONUM
JACOBI MASENII
JESUITAE COLONIENSIS
MEDITATA CONCORDIA
PROTESTANTIIUM CUM CATHOLICIS
IN UNA CONFESSIONE FIDEI
ET SCRIPTURA DESUMPTA
ST. BASTIANO NIEMAN-
NO, SS. THEOLOG. P. Superiori, condense ac
revisit.
H. B. Hoff
ANNO MDCC LXXVI
Friedrichs-Verlagsbuchhandlung
ADAM REICHTOMUS

17

EDITIO ALTA, MDCC LXXVI
JENAE
Type B. ANTONIUS

I.

didit paucis abhinc annis JACOBUS MASENIUS, Soc. Jesu presbyter, *Meditationem Concordiam Protestantium cum Catholicis in unâ Confessione Fidei ex S. Scripturâ desumptam, quam Confessionem à se primum ex collectis collatisq; Scripturæ verbis compositam esse, ipse in præmonitione apertè fatetur.* pag. 10. Quamquam autem plurima occurrant in hac *Meditatione*

Concordia, & cui illa innititur Confessione Fidei, quæ haut perfuntioriam censuram mereantur, nos tamen hâc vice aliquod tantum specimen vanarum meditationum Masenii, quæ in hoc opere, & præcipuè in primâ ejus parte reperiuntur, ut in præfatione proponemus, ut quid de hoc homine ejusquè conatibus judicandum sit, vel inde appareat.

II. Et principio quidem, ut sua cuique inventa blandiuntur, ita & Masenius hunc foetum suum, *Meditationem hanc Concordiam suam ipse admiratur & magni æstimat, idque non domi & inter suos, sed publicè coram totius Europæ & inprimis Rom. Imperii Principibus ac liberis urbibus, coram Imperatore Romano, coram ipso denique Pontifice Maximo.* Sic in præfatione ad fac. 1. *Protestantium totius Europæ Principes: En Meditatio in una confessione Concordiam, inquit, si admittitis, gravis illa, nisi fallor, religionum procella, & jactatio Ecclesiarum simul & regnorum subsidet, error deponitur, spes redit unitatis.* Et in Epist. dedicat. ad Alexandrum VII. Pont. Max. Confessionem ipsam ei fultit, parvam illam quidem, paucisq; ex ararum verbis, sed ad eliminandum errorem hæresum, inculcandamq; orthodoxam veritatem sufficientibus. Rursus in ante allegatâ præfatione eandem Confessionem dignam censet, quæ in estimatione ac censu illorum haberetur scriptorum, quibus Protestantes inprimis miserentur, suamq; toti Imperio

fac. 3. *rio mentem proderent. Tandem etiam nostrarum Universita-
tum ac Doctorum judicia non solum non subterfugit, sed & de-
poscit, ac si etiamnum resistent, & neque subscribant, neque
contradicant, tanquam adversarios veritatis, DEL ac vera religio-
nis hostes, patria ac tot innocentium, qui se eis credunt, animarum
proditores proclamat & detestatur: imò Principes Europæos,
præsertim verò Imperii Rom. Status obtestatur, ut quilibet Do-
ctores atque Academiæ sibi subjectas vel ad subscriptionem Confessionis
hujus, vel ad emendationem ejusdem (si quid erroris contineat) idque
juxta professionem reformationis suæ ex solo apertoq. verbo Dei (o-
mni hominum verbo submoro) impellat; & nisi ex præscripta illud for-
mula præsent, tanquam erroris magistros, & pertinaciter veritati
divine oblitantes, suâ ab Ecclesia proscribant, si cum errantibus er-
rare, & cum pereuntibus æternum interire noluerint.*

III. Quæris, quæ tandem sit illa toties laudata Confessio,
illa tam egregiè meditata Concordia? Dicam. Confessio ex solâ
Scripturâ S. (ut præ se fert) adornata est, ita ut Tridentini im-
primis articuli inter Protestantes & Pontificios controversi solis
Scripturæ verbis, & quidem illis, quibus aliàs à Pontificiis pro-
bari solent, proponantur & sub finem singulorum articulorum
pag. 38. Confessionis adversa sententia expressè damnetur. v. g. cap. V.
de Sacramentis & Sacrificio articulus III. ita habet: *Credimus il-
lum, qui in cæca discipulis dixit: Bibite ex illo omnes (qui etiam bi-
berunt ex illo omnes) etiam dixisse: qui manducat ex hoc pane, vi-
vet in æternum, si dignè manducet. Nam quicumque manducaverit
panem hunc, vel biberit calicem Domini indignè, reus erit corporis &
sanguinis Domini, reus inquam utriusque, quia utrobique totus.
Unde & in Emmaus, solo pane accepto, benedictò & dato, aperti sunt
oculi discipulorum. Et Christiani in Jerusalem horum exemplo er-
rant perseverantes in doctrina Apostolorum, & communicatione fra-
tionis panis. Qui enim manducare nos jussit corpus, & facere hoc
ad sui commemorationem, non jussit eandem facere commemorationem
de calice, nisi quotiescunque biberemus. Damnamus illos igitur
omnes, qui damnant sub unâ specie panis communicantes. Et sic in
cæteris.*

IV. Hanc

IV. Hanc Confessionem si Protestantes amplectantur, i. e. si sua ipsorum dogmata damnent & ad partes Pontificiorum revertantur, *Concordiam* tot suspiriis hactenus desideratam sancitum iri promittit Masenius. Huc enim collineare ejus laborem, ut Protestantes suam damnent, Pontificiam verò approbent doctrinam, non solum damnationes singulis articulis additæ docent, sed & Masenius ipse loco non uno apertè satis indicat. Nam in *præfat. partis I.* dilertè dicit, *teneri Protestantibus ad partes Pontificias veritatemq; à quâ malè devulsi sint, reverti.* Et observat. *I. ad copiam supplicationis: Quod reliquum est, inquit, nisi ut illi (Protestantes) veritatis salutisq; causa in hujus (Ecclesiæ Pontificiæ) denique partes lubentes volentesq; concedant, plus gloriæ habituri, dum piè succumbunt, quàm cum perverè oblitantur.* Contrà autem *ll. cc. ait, se damnatarum vel apicem minimum, qui Ecclesiæ Carolicæ, i. e. Pontificiæ adversabitur, item orthodoxam (Pontificiam) Ecclesiam in nullo unquam religionis ac fidei receptæ articulo deslectere à veritatis linea, vel ungue lato aut posse aut debere.*

V. Meritò autem quis miretur, Masenium, qui novum aliquod *evēnna* polliceri videbatur, non aliam ineundæ concordiæ viam monstrare, quàm illam, quæ jam per sesquifeculum toties à Pontificiis monstrata, toties à Protestantibus gravissimas ob causas repudiata fuit. Et quò possent Protestantes bonâ cum conscientia hanc concordiæ viam ingredi? cùm propter ipsos illos errores, quos nunc volente Masenio approbare debent, olim à Pontificiis secessionem fecerint, idque non desultoriâ quâdam levitate aut cæco impetu, sed maturo judicio & re benè ponderata ac discussâ, ut videre est ex *Apologia August. Confess. & Traç. de potest. & prim. Pape per Theologos Smalcaldiæ Ann. 15 10 XXXVII. congregatos conscripro.* Approbarent enim errores contra conscientiam, quos olim certâ conscientia improbaverant: faterentur se hactenus errasse, cùm tamen nullius erroris hac in parte convicti, nullius sibi conscii sint: Jugo denique Pontificio colla sua denuò subderent, quod magnâ cum difficultate & labore magno olim excusserant.

VI. At enim Masenius regeret, etiam si illa concordia in eundem ratio nova non sit, novo tamen modo à se propositam esse, & quidem ita, ut facere non possint Protestantes, quin eam amplectantur, nisi propria vineta cadere, i. e. propria principia evertere velint. Supponit enim tanquam certum, quando Protestantes profitentur, ex solâ Scripturâ S. articulos religionis Christianæ probandos reformandamque Ecclesiam esse, eos hoc ipso expressâ tantum, clara & diserta Scripturâ esse, nullam autem interpretationem, consequentiam nullam, nullum humanum verbum admittere. Eoque supposito arma cætera pro defensione Pontificiæ fidei ponit omnia, & ad nutum Protestantium Confessionem solis Scripturæ S. verbis conceptam proponit, ut ostendat, si ex solâ Scripturâ religionis controversiæ decidendæ sint, Pontificios *nihilò inferiores*, imò *multò etiam superiores* Protestantibus futuros esse, cum nulla aliarum confessionum, quantumvis omni Scripturarum præsidio munita, hoc facere comperita sit hæcenus, in articulis Pontificiorum doctrinae oppositis, ut nil nisi S. Scripturæ verbis sensus, illis, quibus depromitur locis conformi & obvio loqueretur: quod in hac Confessione, quantum existimat, præstitum sit, adeoque Protestantes per sua ipsorum principia & postulata teneri hanc Confessionem, & quæ ei innotitur Concordiam admittere, & ad Pontificiam, à quâ discesserunt, Ecclesiam reverti.

præmonit.
p. 10. & II.

VII. Idque tam certò sibi persuasum habet Masenius, ut tantum non ubique illud ingeminet inculcetque. Sic in Ep. dedic. ad Alexandrum VII. Papam. Protestantium hoc votis principisq. detulimus, inquit, ut ex solâ tantum scripturâ hæc in Confessione loqueremur. Quâ solâ cum apertè etiam vincimus, ad illam provocati spero (nisi omni præsidio destituti in sola demum pertinacia herent) propediem tantæ luce veritatis excitatos, ad suam optimos quoque Protestantium salutem redituros. Hoc omnino non possunt, nisi ad ovile Christi Pastoremq. summum, in Petra Romana vigilantem, transseant. Et in præf. ad Protestantium totius Europæ Principes &c. satis præfidenter ita inquit: NON POTESTIS hanc Meditaram in una Confessione Concordiam SALVA EXISTIMATIO.

fac. 4.

fac. 1.

TIONE ATQVE INTEGRITATE VESTRÀ rejicere, quia EX
VESTRIS LEGIBUS AC PRINCIPIIS concepta est, vestrà simul,
ac divinà auctoritate nititur. Quare non tam mihi exornandi esis,
ut admittatis, quàm ut agnoscat is jam dudum admissam. Si enim
hec vestra professio est, ex verbo Dei scripto minimè dubiam verita-
tem eruendam esse, reformandamq; Ecclesiam, — profectò qui tam-
aquas concordia unitarij, Ecclesiarum conditiones repudiaverit, is
& privata & publicè salutis contemptor jure erit existimandus. Et
paucis interjectis addit: Manifestus hic exitus à controversiis hoc
tempore de religione tanta terrarum & animarum clade susceptis a-
peritur. Ut enim apertissima Catholica fidei veritas pateat universis
arma cetera pro defensione ponimus omnia, & juxta Protestantium
atq; Ecclesie illorum postulata ac principia, ex solo verbo Dei scripto,
in proposita utriusque partis Confessione progredimur, atque ad ocu-
lum demonstramus, Catholicos ex sola Scriptura S. suos abundè articu-
los claris expressisq; probare verbis, & quidquid suà Confessione Pro-
testantes adjecerunt ex S. isdem literis, nihil officere, adeoq; TENE-
RI ILLOS ETIAM JUXTA PROFESSIONEM PROPRIAM AD NOSTRAS
PARTES veritatemque, à quâ malè devulsi sunt, REVERTI. Hisce
gemina & alibi occurrunt, quæ omnia huc transcribere necesse
non est.

IX. Sed quis non videt, hæc omnia, utut magno verbo-
rum apparatu & aliquâ æquitatis specie proponantur, falsâ niti
hypothesi, ac si Protestantibus, dum ex solâ Scriptura fidei doctri-
nam probandam esse dicunt, eam tantùm probationem depo-
scant & intelligant, quæ fit per diferta & expressa Scripturæ ver-
ba, seu per ejusmodi Scripturæ testimonia, quibus id, quod
probandum est, totidem verbis, syllabis atque apicibus expres-
sum legatur; illam autem, quæ fit per legitimam & evidentem
consequentiam unâ cum interpretatione Scripturæ ac verbis hu-
manis, quibus vel consequentia ejusque vis ostenditur, vel sensus
hujus aut illius loci explicatur, penitus excludant?

IX. Sanè ejusmodi ineptiæ nunquam Protestantibus in-
mentem venerunt, sed malitiosè à Johanne Gonterio, Franci-
sco Veronio, Walenburchiis fratribus, Jacobo Masenio & id ge-
nus

fac. 2.

part. I. p. 4.
part. II. in
demissa po-
stularione
fac. 3. &
pramunis.
I. pag. 1.

aus multis hominibus aliis illis affinguntur. Protestantes enim dum suam doctrinam ex SOLA Scriptura probant, & ut Adversarii idem faciant, postulant, particulam exclusivam SOLA non excludunt consequentias ex Scriptura deductas, non interpretationes Scripturae, non verba humana, quibus utraque profertur (his enim partim id, quod virtute in Scriptura continetur, eruitur, partim ipsius Scripturae genuinus sensus exponitur, tantum abest ut excludantur) sed *traditiones* ut & *decreta conciliorum & Pontificum*, quae Adversarii pro propriis rerum credendarum principiis venditabant, & ex quibus dogmata sua controversa probabant & Protestantibus credenda obtrudebant, etiam si neque expressis verbis in Scriptura continerentur, neque per bonam consequentiam ex ea deduci possent. Quod si non aliunde, saltem inde constare potuisset Adversariis, quod nostrae Ecclesiae in *solida repetitione & declaratione*, postquam *sacras literas SOLAS* dixerant *unicam & certissimam illam regulam esse, ad quam omnia dogmata exigere, & secundum quam de omnibus tum doctrinarum* doctoribus *judicare oporteat*, tamen est vestigio *Augustanam Confessionem* affirmantem esse *verbo Domini esse desumptam, & ex fundamentis sacrarum literarum solide extructam*. Quod affirmare non potuissent, si ex verbo Domini sive Scripturae S. tanquam sola dogmatum Theologicorum norma desumi, idem ipsis esset, quod expressis & disertis Scripturae verbis proponi. Certum enim est, Augustanam Confessionem non esse totidem Scripturae verbis conceptam, sed multa in ea per consequentiam ex Scriptura deducta, multa per interpretationem ad sensum Scripturae rectius assequendum inserta esse.

- part. II c.* X. Taceo quod ipsi Walenburchii vi veritatis adacti in
III. n. 63. *Methodo Augustiniana*, cum dixissent: *Omnis probatio quae deducitur ex Scripturis, vel adfert Verbum Dei terminis expressis, vel verbis Scripturae adjungit interpretationem aut consequentiam, disertis* scribant: *Quidquid hoc modo probari nequit ex Scripturis, respicitur à Lutherano ab articulis necessario credendis, citato in margine*
rh. 10. *Colloquio Ratisbonensi & Chemnitio*, additis his verbis: *Ipsa etiam*
IV. pars. *docet ratio, nihil contineri in Scriptura, nisi terminis expressis in ea*
repe-

reperitur, aut per interpretationem vel consequentiam inde deducatur. Taceo etiam quòd Bellarminus & alii Pontificii ingenuè fateantur, non illud solùm esse de fide, quod expressè à Deo per Prophetas & Apostolos revelatum est, sed & istud, quod evidenter inde deducitur.

XI. Quæ cum ita sese habeant, quis neget, vanam esse jactantiam Masenii, vociferantis, Confessionem suam ex nostris le-gibus ac principiis esse conceptam, & idcirco non posse nos illam salvâ existimatione atque integritate nostrâ rejicere: teneri nos etiam juxta professionem propriam ad Pontificiorum partes, ad unum ovile, i. e. Ecclesiam Romanam, Pastoremq; summum i. e. Romanum Pontificem reverti? Quis neget inanem esse ejus de *Mediata Concordia* sua tanquam raro quodam invento gloriationem? cum reverà nil nisi vetus illa Pontificiorum cantilena sit & crambe toties cocta & recocta, ut Protestantes misâ doctrinâ suâ ad gremium Romanæ Ecclesiæ & Papæ revertantur.

XII. Sed mittamus hæc, & pergamus ad alia. Videntur nempe Masenius, quòd non satis sit, nuda Scripturæ verba in hac Confessione adduxisse, sed quòd prima statim controversia inter nos & Pontificios oritura sit de sensu adductorum verborum. Monet itaque, hanc Confessionem suam nil nisi *S. Scripturæ verbis*, SENSU QVE illis, quibus depromitur, locis conformi & obvio loqui. Quod licet de iis Scripturæ verbis concedamus, quibus articulos religionis Christianæ, qui nobis communes sunt cum Pontificiis, proponit, v. g. cum *Cap. I. art. I.* dicit: *Credimus quòd verbum caro factum sit, natum ex Mariâ virgine, quodque Christus in carne sit passus, & Deus sanguine suo mundum redemerit; & art. 2. Credimus Christum ita pro multis effudisse sanguinem, ut simul se tanquam verus mediator Dei & hominum dederit redemptionem pro omnibus, nec pro nostris tantùm peccatis, sed totius mundi: ut qui omnes vult salvos fieri, & ad agnitionem veritatis venire, & quæ id genus sunt alia; negamus tamen de iis, quibus dogmata controversa seu ipsos Pontificiorum errore effert. Negamus, inquam, ibi Confessionem non nisi sensu illis, quibus depromitur, locis conformi & obvio loqui.*

XIII. Et quia præcipuus Confessionis scopus est, articulo

Ex. Conc.
Trid. p. 5.
l. IV. de V.
D. c. 9. l. 1.
de purg. c.
15. & l. III.
de justif.
c. 8.

part. I. p.
9. II.

los controversos fidei, expressos in Concilio Tridentino articulos claris & expressis Scripturæ verbis proponere, tota difficultas est de his Scripturæ verbis, quibus Tridentini articuli proponuntur, anne sensus illorum verborum, quem Confessio tenet, illis quibus depromitur Scriptura locis conformis sit & obvia? Masenius affirmat, nos negamus. Ille suam assertionem probat ex ipso Protestantium, ut apparet, acceptantium suffragio: hæc enim ipsa ejus verba sunt. Sed quales hic nobis Protestantes, quale Protestantium acceptantium suffragium narrat Masenius? Dicet, se illos Protestantes intelligere, qui Francofurti in Comitibus Electoralibus S. R. I. anno M DC LVIII ad hanc Confessionem simul concinnandam suam sibi operam manumque exhibuerint, quippe tum communem supplicationem amore conciliandæ per Germaniam Religionis conceptam, tum peculiarem suam Confessionem ibidem obtulerint. At enim verò hos Protestantes nullos fuisse, sed à Masenio piâ (ut vocant) fraude fingi, multa sunt quæ nobis persuadeant.

In promonit. part. I. pag. xi. Ep. dedic. fac. 4. Tr. I. p. I. S.

Tr. I. p. 1.

l. c.

p. 55.

Diff. I. contra Masen. n. 28.

XIV. Primum enim Supplicatio illa, cujus copiam exhibet, sine die & consule, sine appositis supplicantium nominibus edita est, more apud Protestantes planè inusitato. secundo in supplicatione hæc inter alia postulatur, ne novitius, privati que sensus Doctoribus illa fiat interpretandæ libertas, quæ proprio omnia iudicio ac voluntate desinit, scripturasque divinas pro arbitratu partim admittit; partim rejicit. Quæ in Epilogo Confessionis etiam repetita eò tendere, ut facultate interpretandæ juxta receptas bonæ interpretationis regulas Scripturæ Protestantibus prorsus ereptâ, ad Pontificis aut Patrum iudicium Scripturæ sensus alligeretur, ut præterea Scripturarum libri in canone ab Ecclesia primitiva non habiti nobis pro Canonicis divinisque Scripturis obtundantur, rectè jam à pl. Rev. Dn. D. Johanne Musæo est observatum. Hujusmodi autem quid veri nominis Protestantes unquam postulasse aut postulatos esse quis credat? Tertio, circa finem supplicationis hæc habentur verba: Secundo protestamur, quòd etiamsi in tantâ multitudine sanctorum Germanorum simus insigniti; nihilominus univèrsè præsentis æternæque salutis desiderio, etiam

etiam tacentes oremus, ut unum Pastorem, & ovile unum liceat im-
petrare. Qui autem ita loquuntur, si non seipfos multitudini
seductorum Germanorum annumerant, & unum Pastorem, Ro-
manos præter se pro seductis habent, & unum Pastorem, Ro-
manum sc. Pontificem, ac ovile unum, videlicet Romanam Ec-
clesiam suspirant. Quæ utrum Protestantibus verè talibus con-
veniant, judicent qui possunt. *Quartò* denique *Epilogus Confes-*
sionis ab his Protestantibus, teste Masenio, etiam est *admissus*, in-
quo dicitur, quosdam nobis articulos ad eadem salutemque proponi ne-
cessarios, qui tamen nec desunt prorsus clarè que in S. litteris conti-
neantur, nec infallibili ex illis consequentia deduci possint. Ex quo
manifestum esse dicit Masenius, Ecclesie auctoritatem traditumque
illi Dei verbum etiam juxta Protestantes agnoscendum. Hæc au-
tem genuinos Protestantes admisisse nemo facile credit.

XV. Sed argumentis his & aliis non amplius opus esse vi-
deo. Dum enim hæc scribo, oportune è nundinis Francofur-
tensibus affertur *Confessio Fidei Orthodoxa*, *Confessione Jacobi Ma-*
senii opposita operâ & studio Viri Magnifici, *Johannis Thoma*, Jcti,
Consiliarii Sax. Altenb. Consistorii Præsidis, & h. t. ad Comi-
tia Ratisbonensia Legati, è quâ apparet, mera esse Masenii com-
menta, quæ de Confessione & Supplicatione à Protestantibus
Francofurti approbatâ & exhibitâ jactitat. In præfatione enim
Vir Consultissimus Masenium ita confidenter compellat: Tuam
eam appello confessionem: absit enim, ne illa unquam, aut, quam tu
ei præmittis, supplicatio, à Protestantibus aut agnita sit, aut proba-
ta, aut exhibita! Sed nec de illâ alterâ, quam quasi ab ipsis Protestan-
tibus profectam in observationibus istius tuæ primæ partis insinuas at-
que supponis, quidquam præter illa, quæ tu quidem ibi spargis, ejus
fragmenta, videre mihi contigit; ipse licet Conventui Francofurtensi,
in quo hæc circa annum 1678. acta esse alibi refer, interfuerm, eodem
jurnum Legationis munere, quod à Serenissimo meo Principe imposi-
tum mihi per continuos nunc undecim annos, quod excurrit, sustineo,
fungens; ut cum piissimus ille Heros non postremum inter Principes
Augustana Confessionis locum occupet, vel eò nomine in tam gravi
religionis negotio præteriri non potuissem, certè non debuissim. An
B 2 alii

p. 56.

fac. 3.

aliis, qui Francofurti tum fuerunt, beatioribus esse liceret, non adeo mihi liquet. Sanè quo cum quidquam ea de re nunquam actum aut communicatum fuisset, ex universo Protestantium Statuum aut Legatorum ordine neminem in hunc usque diem potui rescire. Illud ergo per amantem te rogo, ut à talibus commentis in posterum abstineas, nec eis cuiquam imponi ulterius sinas, aut tandem totam rei gesta seriez paradas, & in quibus actibus, quo die vel mense, inter quos, quibusve vel Authoribus vel ministris illa omnia vel Francofurti vel alibi acta sint, plenius edisseras. Hæc ille. Quod testimonium in publicis Imperii Comitibus prolatum ab eo, qui Conventui Francofurtensi ipse ut Legatus interfuit, validissimè Masenio os obstruit, jactanti ipsum Protestantium acceptantium suffragium, eoque nomine dignum visum fuit, ut hic legeretur.

XVI. Manet itaque quod diximus, à nobis non concedi, sed negari, quòd Confessio Maseniana in controversis articulis sensu illis quibus depromitur locis conformi & obvio loquatur. De sensu enim illorum locorum semper fuit & etiamnum est maxima inter nos & Pontificios controversia. Quod tantum abest, ut negare Masenius possit, ut potius non obscure alicubi illud fateatur, & cynosuram ipse ostendat, quam sequi tunc utrinque debeamus, quando Scripturæ sensus incertus & controversus est;

Tr. I. obs. 2. n. 1. Patrum videlicet & veteris Ecclesie interpretationem. Postulat enim, ut in S. Scripturæ interpretatione sensusque illius in rebus fidei controversis definiendo suo quemque nisi iudicio, seu entiamque Scripturæ pronunciare liceat; verum sanctorum Patrum veterisq; Ecclesie usus atq; expositioni communiter receptæ insistatur. Et alibi disertius: ubi incertum, inquit, atque indefinitum sensum adferret *partis III.* Scriptura (quod serè ex partibus utriusque dissensu patebit) ad veteris orthodoxæque Ecclesie interpretationem conclusionesq; vertemur.

XVII. Attamen & hæc cynosura parùm tuta ac firma est, *Jas. V. 17.* Præterquam enim quòd Patres homines fuerunt *ὁμοιοπαθεῖς ἡμῖν*, in quorum solâ auctoritate satis tutò acquiescere non possumus, sæpenumerò fit, ut ipsi etiam Patres in explicatione loci cuiusdam controversi inter se dissentiant, quod notius est, quàm ut exemplis demonstrari debeat. Consule nunc tantum *Bellarminum l. 1. de purgat. c. 5.* & videbis, quantoperè dissentiant PP. in inter-

interpretatione loci controversi *i. Cor. III. 15.* quanto per d̄ discre-
pent de eo, quid intelligatur 1. per ædificantes. 2. per aurum,
argentum, lapides pretiosos, ligna, fœnum, & stipulas. 3. per
diem domini. 4. per ignem, qui in die Domini uniuscujusque
opus probabit. 5. per ignem, de quo dicitur: *Ipsè autem saluus
erit, sicut amen quasi per ignem.* Quomodo verò qui ipsi inter se
dissentiant, nostrum de sensu hujus vel illius loci disensum tol-
lere poterunt? Quomodo is sensus statim pro genuino agnosci
poterit, qui apud Patres occurrit, cum & alius apud alios, imò
nonnunquam apud eosdem Patres occurrat? Ulterius igitur pro-
gredi, & Patrum etiam explicationem secundum receptas bo-
næ interpretationis regulas examinare, & si eis conformis sit,
approbare, sin minus, improbare licebit.

XIIX. Dudum hoc inter ipsos Pontificios vidit *Thomas de
Vio Cardinalis Cajetanus*, qui postquam præmiserat, *solis S. Scri. præfat. in
ptura auctoribus reservatam auctoritatem hanc esse, ut ideo se creda-
mus esse, quia ipsi ita scripserint*, statim addit: *Nullus itaque de-
resterit novum S. Scriptura sensum, ex hoc, quod dissonat præscis do-
ctoribus, sed scrutetur perspicaciùs textum ac contextum Scripturæ, ll. c. 6.
& si quadrare invenerit, laudet Deum, qui non alligavit expositio-
nem S. Scripturarum præscorum doctorum sensibus.* Similiter *Mel-
chior Canus Canariensis Episcopus*: ac revera, inquit, *sequi majo-
res nostros per omnia, & in illorum vestigiis nos quoque pedes nostros
figere, ut pueri faciunt per luserum, nihil videtur esse aliud, quàm inge-
nia nostra damnare, iudicio nos privare nostro, & facultate ingui-
rendæ veritatis. Sequamur veteres, bene habes, sed ut duces, non
ut dominos.*

XIX. Dicit *Masenius*, veterem Ecclesiam primosq; Patres *part. 1. Tr.
ab Apostolis eorumq; discipulis sensum Scripturæ cum ipsâ Scripturâ* 1. p. 2. &
*traditum accepisse, & idcirco illum longè majorem præstare securitas a-
tem.* Respondemus: Si hoc velit *Masenius*, Scripturam in se *præf. pars.
III.*
esse ita obscuram & ambigam, ut ejus legitimus sensus, adhibi-
tis licet bonæ interpretationis regulis, inde erui nequeat, & pro-
pterea ab Apostolis eorumque discipulis sensum Scripturæ ore-
tenus Ecclesiæ traditum esse, qui à posteris simpliciter & sine
omni

omni tergiversatione sequendus sit, negamus hanc ejus assertio-
nem. Sin autem nihil aliud velit, quam Apostolos & Viros A-
postolicos ex ipsis *Scripturis & secundum Scripturas* sensum earum
primis Patribus, & hos deinceps suis auditoribus oretenus etiam
tradidisse, libenter quidem cum B. Chemnitio concedimus;

Ex. Conc.

Trid. part.

I. de Trad.

stare securitatem,

quòd oretenus traditus est,

quàm si hodiè pri-

in quarto

genera

Tradi-

tionum.

I. III. Hist.

Ec. c. 39.

interdum nominare veterem mille & quingentorum annorum

Ecclesiam, ad quam recurrere, cujusque judicio ac sententiâ niti nos

oporteat. Deinde quid fiet, quando discrepantes unius loci

sensus vel apud eosdem, vel apud diversos Patres reperiuntur?

illosne omnes ex ore Apostolorum Virorumque Apostolicorum

acceptos dicet Masenius? Si dicat, sequeretur, Apostolos eor-

umque discipulos uno ore diversos, imò contrarios unius ejus-

demque loci sensus tradidisse. Sin neget, ostendat, quinam sen-

sus Patrum ex ore Apostolorum hausit sint, qui non; ostendat,

etiam modum, quo hi ab illis dignosci possint & debeant: hoc

enim ut ostendatur, operæ erit pretium.

XX. Sic igitur patet, quàm lubrica sint, quæ de sensu

Verborum suæ Confessionis adduxit Masenius. Præterea & hoc

ridiculum est, quòd leges in hac Confessione servandas tam an-

xiè, tamque diligenter inculcat, quas tamen ipse in edita Confes-

sione non observat. Prima enim & præcipua ejus lex est, ut so-

lis Scripturæ verbis concipiatur Confessio, omni hominum verbo ex-

cluso: ut ex solâ Scripturâ S. articuli controversi claris expressisq; pro-

ferantur verbis. Hinc à Protestantibus postulat, ut si quid in pro-

posita Confessione emendare velint, id faciant juxta profes-

ionem

nem reformationis suæ ex solo apertoque verbo Dei, omni hominum
verbo submoto; ut ex præscripta illud formula præsent. Et in præ-
munitione ac observationibus ad capita Confessionis suæ hinc inde Protestantium
Confessionis auctores reprehendit, quod *pag. 12.*
suis sæpe verbis præter Scripturam aliud locuti sint: quod admissa *pag. 12.*
conditione de solâ S. Scriptura adferenda, repente sui immemores pro- *pag. 16. 23.*
prio ore loqui cœperint: quod voces inseruerint, quæ in S. Scriptura *31. 32. 36.*
non habeantur, sed extra Scripturam assumantur. Tam sæpe, in- *42. 49. 52.*
quam, legem hanc repetit, tam accuratè illam servandam præ- *55.*
cipit Masenius, & tamen ipse illius legis tam immemor est, ut
in singulis propemodùm capitibus Confessionis suæ eam auda-
cèr transgrediatur.

XXI. Etenim *Cap. I. de Christo artic. III.* inter alia dicitur: quod Christus captis spiritibus secundum animam descendens prædicaverit salutem, secumque illos confidenter traxerit, *1. Pet. 3. v. 19.*
Col. 2. v. 3. cùm tamen in allegatis locis neque verba: secundum animam, neque vox salutem, neque rō secum extent. Taceo, quod Paulus *Col. II. 15.* non dicat, Christum captos Spiritus, Patrum sc. V. T. quibus juxta Masenium salutem in limbo prædicaverit, traxisse, sed exspoliatos Principatus ac Potestates, dæmones scilicet, *Eph. VI. 12.* item, quod verbum traxerit, quo Vulgatus Interpret Græcum *ἔδραμνον* expresit, non denotet gloriosam translationem è limbo in cælum, quam fingit Masenius, sed ignominiosam translationem, qualis est captivorum in pompâ triumphali, ut additum participium *δραμνον* aperte indicat. *Cap. II. De Ecclesia arr. I.* dicitur: Credimus in unam sanctam Catholicam seu universalem Christi Ecclesiam (Symb. Apost.) qua ut civitas supra montem sita & tanquam lucerna supra candelabrum posita abscondi non potest *Mat. 5. v. 15.* Sed nec in Scriptura, nec in Symbolo Apostolorum, quod allegatur, dicimur credere in Ecclesiam, neque *Mat. V. 15.* Ecclesia ulla fit mentio, sed tam in præcedentibus, quàm in sequentibus Christus ad Apostolos & de Apostolis suis loquitur, *Cap. III. de fide & operibus arr. I.* inquit, Credimus fidem Christianam esse fundamentum rerum sperandarum, quâ ducimur in cognitionem illorum, quæ nobis non apparent. *Hebr. XI. v. 1.*
Hanc

Nunc tamen ad salutem non sufficere, quod & demones illa credant
Jac. 2. v. 19. Attamen neque vox fundamentum habetur in textu,
neque verba illa : qua ducimur in cognitionem, neque Jacobus c. II.
19. dicit, hanc fidem, de qua Hebr. XI. i. sqq. agitur, ad salutem non
sufficere : de longè aliâ enim fide Jacobus loquitur, ut contex-
tus docet. Porrò cap. IV. de consiliis art. II. ait : Quod pauci ca-
piunt, nisi qui cum Apostolis relinquunt omnia, etiam uxores. Qua-
les & Presbyteros ac Episcopos, si unius uxoris viri fuerint, deserere co-
vo, ut sanctè & continentèr exemplo Timothei & Titi vivant, esse o-
portet Matth. 19. v. 10. 27. Tit. 1. v. 7. 1. Tim. 3. v. 2. At verò
Apostolos etiam uxores reliquisse, apud Matthæum l. c. non exp-
ressè dicitur, nec in cæteris locis quicquam de eo habetur, quòd
Presbyteros ac Episcopos, si unius uxoris viri fuerint, oporteat
torum ac uxores deserere. Rursum cap. V. de Sacramentis & Sacrifi-
cio art. III. Confessionis Masenianæ hæc sunt verba : Credimus il-
lum, qui in cœna discipulis dixit, &c. quæ jam supra n. III. integra
recitavimus. Sed nec Joh. VI. 51. illa explicatio : si dignè manducet
addita legitur, nec I. Cor. XI. 27. in versione Vulgata (quæ se-
uti velle promiserat Masenius) habetur disjunctiva VEL, sed
copulativa ET, neque ibi hæc extant : rem, inquam, utriusque :
quia utrobique totus, ne nunc cætera ejus articuli tangam, quæ
itidem non omnia in locis indicatis reperire licet. Cap. VI. de
cultu & invocatione Sanctorum Dei &c. art. I. ita loquitur Con-
fessio : Credimus Deum solum adorandum, neque Angelum aut creatu-
ram ullam adorandam præterea, ut Deum. Matth. 4. v. 11. Colos. 2,
v. 18. Apoc. 2. Ast nec in illis locis apparet restrictio : ut Deum,
quam Author ideo addit, ut innuat, non quidem licere Ange-
los & sanctos adorare ut Deum, licere tamen eos adorare aliâ
religiôsâ adoratione, ut constat ex damnatione, quæ sub finem
articuli addita legitur. Denique Cap. VII. de Purgatorio & cœlesti
gloria art. I. ita infit : Credimus sub terra reperiri, qui nominè Jesu
reverentiâ præsent, Phil. 2. v. 10. & quòd Deus quosdam ad infe-
ros deductos, ab eisdem reducat liberatos, 1. Reg. 2. v. 6. idque vi redem-
ptionis Jesu Christi ; ut in sua ipse morte plures ab hac captivitate Pæ-
stram animas liberavit, Zach. 9. v. 11. Ut autem cætera, quæ moneri
potest

poterant, sicco nunc pede præteream, *Zach. IX. II. non legimus,*
quòd *Christus in sua ipse morte plures ab hac captivitate Parrum a-*
nimas liberaverit.

XXII. Ex paucis itaque his articulis (plures enim brevi-
tatis studio adducere nunc nolumus) satis opinor, constat, Ma-
senium in singulis suæ Confessionis capitibus præcipuam legem
à se positam & utrinque, ut ait, admittam, turpiter transfiliisse,
& suis sæpè verbis præter *Scripturam & proprio ore loquutum fuisse,* *observ. in*
quod adeo vehementer in aliis ipse improbat, ut n. XX audivi- *c. VI. p. 49.*
mus. Ipse igitur judicet, annon hæc *universa, præter sacras infer-*
ta litteras, jure hac Confessione sint eliminanda, sicut Protestantium
inasserta jure à se eliminata esse jaclit.

XXIII. Altera lex, quam itidem crebrò inculcat, hæc
est: *Ut ubi incertus ac indefinitus Scripturæ sensus est (quod sæpè ex* *part. I. p. 6.*
partis utriusque dissensu patet) ad Parrum ac veteris ortho-doxæque *part. III. in*
Ecclesiæ interpretationem conclusionemque recurratur, eaque privatis *præsat.*
nostrorum interpretationibus præferantur. Sed quàm sæpè & hanc
suam legem ipse violat Masenius? quàm sæpè peregrinum & Pa-
tribus prorsus incognitum sensum controversis Scripturæ locis
affigit? Quod uno tantùm atque altero exemplo probasse suf-
ficiat. Nempe *Cap. VII. de purgatorio art. I. ut nuper n. XXI. au-*
divimus, verba Hannæ I. Sam. II. 6. Dominus deducit ad inferos &
reducit, eo fine adfert, ut ex illis probet, Deum animas ad pur-
gatorium deductas, inde reducere liberatas. Hanc autem esse
hujus loci sensum nos negamus. Unde oritur dissensus partis u-
triusque defensu hujus loci, adeoq; secundum Masenium sensus
est incertus ac indefinitus. Sequi ergo hîc vi legis suæ debebat Pa-
trum ac veteris ortho-doxæque Ecclesiæ interpretationem. Sed quam
veterem Ecclesiam, quos Patres nominabit Masenius, qui verba *part. I. p.*
Hannæ ita explicent, ut ipse explicavit? Sic Cap. V. de Sacramen- *39.*
ti & Sacrificio art. III. ex loco I. Cor. XI. 24. 25. probare vult, Chri-
stum, qui manducare nos jussit corpus, & facere hoc ad sui commemo-
rationem, non jussisse eandem facere commemorationem de calice, nisi
quotiescunque biberemus, vel, ut alibi clariùs mentem explicat,
calicis ex his verbis sumendi manere liberè atem, panis esse necessitas *part. III.*
rem p. 284.

rem. Sed ubi Patres, ubi Ecclesia vetus & orthodoxa hanc interpretationem, hanc conclusionem habent? ubi eam approbant?

In supplic. XXIV. Rursus alia ejus lex est, ne Scripturae S. interpretatio pars. I. p. 2. pro per aliam Scripturam toleretur, nisi simul constet, atque infallibili & observ. ex sacris literis demonstratione evincatur, locum, qui ad expositionem 2. p. 7. assumitur, huc à Spiritu S. illa definitione sensus destinatum esse. Contra hanc legem itidem peccat Masenius legislator. Nam Cap. I. de Christo. art. IV. inter alia hæc habet: licet in celos ascenderit, ne impleret omnia, Eph. 4. v. 10. quæ scripta sunt de illo in lege Moysi & Prophetis, Luc. 24. v. 44. Hic, ut quilibet videt, & ex observatione ad Cap. I. constat, Masenius locum Eph. IV. 10. interpretatur per alium Scripturæ locum Luc. XXIV. 44. & vult, Christum ascendendo in cælum, implevisse omnia, quæ de ipso scripta erant. Sed quæ infallibili ex S. literis demonstratione evincet Masenius, locum Luc. XXIV. 44. qui ad expositionem alterius loci Eph. IV. 10. ab ipso assumitur, huc à Spiritu S. illa definitione sensus destinatum esse? Unde constabit pag. 16. (agnoscat sua ipsius verba Masenius) uter locorum per alterum, & an omnino per alterutrum alter sit exponendus? Neque enim qui dvis explicandum per quilibet: neque solus tradendum est, quis possit esse loci sensus, sed quis esse debeat.

XXV. Accedit, quod Jesuita rephendit Protestantes locum Eph. IV. 10. pro se adducentes, qui dubii obscurique sensus sit, & tamen ipse eundem locum in sua Confessione adducit. Dicit, se id in gratiam Protestantium tantum fecisse, qui locum illum addiderant. Sed contra, vel locus ille Eph. IV. 10. revera dubii obscurique sensus est, vel non. Sin hoc, frustra Masenius capit Protestantes. Sin illud, debuisset & ipse locum illum in Confessione sua, omittere, cum Protestantes, eo nomine velliret, quod locum dubii obscurique sensus pro se, adduxerint, vel saltem debuisset in interpretatione ejus ad veteris Ecclesiæ & Patrum interpretationem se convertere, juxta suam ipsius legem: pag. 7. Scriptura S. ubi claram, certam definitamque promissententiam, pro III. fac. I. fundamento fidei & regula norma que, ut loquuntur, conciliationis & 9. futura est: ubi incertum atque indefinitum sensum adferet (quod serè ex partis utriusque dissensu patebit) ad veteris orthodoxæque Ecclesiæ interpretationem.

Interpretationem conclusionis quæ vertetur. Cur igitur locum adducit? Cur eum non ex Patribus interpretatur, sed ex ipsa Scriptura. & quidem ex loco *Lus. XXIV, 44.* cum tamen *infallibilis ex S. literis demonstratione evincere nequeat, locum illum Scriptura, qui ad expositionem alterius adhibetur, definito hoc, quo usurpatur, sensu ad illius explicationem destinatum à Spiritu S. esse?*

XXVI. Ad eundem modum alibi etiam peccat contra alia, quæ sanctè servanda esse præceperat, ut adeò optimè in eum quadret illud Salvatoris nostri: *Colligant onera gravia & vincula, & imponunt in humeros hominum: cæteram digito suo nolunt ea movere.* Ad quæ verba *Theod. Bezæ* in margine notat: *Hypocrita plerumque severissimi sunt eorum ex actores, quæ ipsi maxime negligunt.*

XXVII. Quid autem de eo dicemus, quod à Masenio proponitur *Confessio FIDELI* publica ex claro puroq; *Dei verbo,* p. 13. ut habet inscriptio, & tamen in Epilogo advertendum esse dicitur, quosdam nobis articulos ad fidem salutemq; proponi necessarios, qui a- p. 53. men nec diserte prorsus claresq; in S. literis contineantur, nec infallibili ex illis consequentiâ deduci possint, ideoque solùm admittantur, quia *vetus primaq; Ecclesia Conciliis, Symbolis & Patribus hoc sensu accep- p. 54. taverit.* — Et propterea non esse, quod veterem in necessariis si- dei articulis, exortisq; de his controversiis, quæ S. litera diserte non definiunt, ad veterem mille & quingentorum annorum Ecclesiam recurrere, ejusque judicio ac sententiâ nitii? Quid de eo? quod subinde solam, eamque claram ac disertam scripturam & in incertis ac p. 10. ambiguis Patres crepat, & tamen in præmonitione totidem ver- bis monet, neque *Scripturas S. neque SS. Patres tam ubique diserte claresq; de rebus ad fidem necessariis sententiam enuntiare, ut præf. part. sibi arrogansque ingenium ex his illisque decerpas quasdam, ad hæresin I. fac. 4. auspicandam fovendamque opiniones haurire non possit, imò quod Protestantibus vitio vertit, si ad patres velint recurrere, quando de sola Scriptura agendum est: Quid denique de eo? quod negare nequit, Protestantes (quos jactat) in suâ Confessione nonnulla circa Confessionem Pontificiorum monuisse & aliquibus in lo- cis ab eâ dissentisse, quem dissentium etiam in suis post singula p. xi. capita*

- p. 12. *Explicit observationibus designat, & tamen non vult, observationum in
proposita Confessione rationem ullam haberi. Ipse interim ex illis
Protestantium suorum monitis pro lubitu quaedam admittit,
p. 11. quaedam rejicit, quaedam demit, quaedam addit, prætexens,
ex recepta utrinque lege S. tantum Scripturam se admittere, rejectis
verbis hominum, imò singulos articulos damnatione sententiæ Pro-
testantium concludit, quod ante non ubique servatum fatetur, &
p. 12. 16. tamen hoc culpam mutationis non posse incurere ait. Sanè qui Spi-
ritum vertiginis, contradictionis & vanitatis hæc non advertit,
is nihil advertit.*

XXIIX. Id autem ipsâ vanitate vanius est, quòd ab ami-
cis, disceptatoribus, qui secum in aronam super Meditatâ hæc
Concordia descendere velint, postulant, ut Universitatis alicujus
vel Ecclesia, aut congregationis, certa suisque Principis autoritate mu-
niti prodant: non enim, inquit, contra quemvis privati ingenii sen-
tentia III. sac. susque venditorem nobis calamum suere integrum est, qui totius
Ecclesia Catholicae judicium exponimus, apponimusq, damnaturi vel
munit. 1. apicem minimum, qui illi adversabitur; Sed Ecclesiam Ecclesie com-
ponemus, aut secus acturos responso judicabimus indignos. Quo e-
nim jure, quâ fronte hoc postulare potest, cum ipse neque Uni-
versitatis alicujus, vel Ecclesia, neque congregationis certa, neque
Principis cujusdam, neque, quod caput rei est, Rom. Pontificis au-
toritate munus prodierit? Sine Rom. autem Pontificis consensu, cu-
jus post Deum prima in sacris illi rebus, debet esse autoritas, neq; ipsi
neq; catholicis cæteris de illa conciliatione gravius quicquam tractare
part. 1. p. 5. fas est, ut Malenius ipse ingenue fatetur. Quid jactitat se totius Ec-
part. II. Ep. clesie catholicae judicium exponere & apponere, cum tamen nullius
dedit. sac. 2. nedum catholicae Ecclesie judicium exponat & apponat? Quid
est, quod dicit: Ecclesiam Ecclesia componemus, cum quicquid in
hoc concordia negotio egit, id omne nullius Ecclesie autorita-
te, sed privato consilio, studio & ausu egerit? Inter Catholicos illa
p. 10. & 11. Confessio A ME PRIMUM ex collectis collatisq, in genuino sensu
Scripturae verbis composita est. Visum MIHI altiss, non inconveni-
ens illa medium fuit &c. Nunc vero quid EGO in hujus confessionis ete-
rata divulgatione fecerim, est observandum, ipsa ejus verba sunt. Si
quæ.

queras, quoniam sint *alii* illi, quos sibi adjungit? respondet ipse, esse quosdam ex Pontificiis, esse homines incognitos, & alienos. Illine verò totam Ecclesiam Catholicam constituunt, ut quod eorum fuit de Concordia inter Protestantem & Pontificiis instauranda judicium, pro judicio totius Ecclesie Catholice haberi debeat? p. 4.
p. 3.

XXX. Ex hoc, quod hactenus exhibuimus, specimine satis superque apparet, quàm vanæ, quàm inutiles, quàm nullæ sint Masenii meditationes de Protestantium cum Pontificiis in unâ Confessione fidei ex S. Scripturâ desumpta Concordia, quanta item sit hominis jactantia, rem tam futilem tantoperè commendantis, ut scribere non erubescat, si qua in re Principum tam Ecclesiasticorum, quàm secularium diligentia opus sit, hanc omninò esse, ex qua tam præsens imperii pax & felicitas, quàm vitæ post brevissimam hanc æternæ salutis dependeat. — Rem esse tantam, quæ præsentis æternæque felicitatis momenta complectatur, in qua pro carenda magnitudine seridò constaret, agendam sit. — Nullam unquam tantæ ponderis momenti que causam, nullam tantam universalem omnium, nullam que cum tantis tanquam ingentibus vel commodis vel periculis nostris conjuncta sit, oblatam nobis unquam fuisse, nullam æternæ (aut dire, aut, quæ daturus sum) nullam inquam, quæ tanta nostra gloria tantæque felicitate possit expediti. part. I. p. 9.
p. 13.
part. II. in demissa postulacione.
fac. 4.

XXX. Mittamus igitur has ineptias, melioremque mentem & utiliores meditationes Masenio apprecemur, rogantes, suorum ipse verborum memor esse velit, quibus monuit, ad paulò solidiorem concordiam, meliùsq; in S. fundatam literis aspirandum esse, aut de salute multorum fore conclamatum. Nos interea cum beatis majoribus nostris hanc concordiam ex animo diligimus, & toto pectore amplectimur, eamque pro virili (quantum quidem in nobis erit) promovere summo studio cupimus, qua Deo honor suus illibatus servetur, veritati Evangelicæ nihil debeat, nulli etiam falso dogmati locus concedatur, peccatores ad seriam penitentiam invitentur, perturbato mentes fide erigantur, inobediencia nova confirmetur, atque adeo per unicum Christi meritum justitiam veram & salutem æternam consequantur. part. III: primum.
2. p. 14.
F. c. in sol. declar. art. XI. in fine

ΕΠΙΜΕΤΡΑ.

I.

An rectè Mafenius in Confessione suâ *Cap. 1. de Christo art. III.* ex *Sach. IX, 11. 1. Petr. III, 19. & Col. II, 15.* probet, quòd Christus vi sanguinis & redemptionis suæ emiserit victos, sc. Patrum spiritus è limbo, captisque spiritibus, secundum animam descendens predicaverit salutem, secumque illos confidenter eraduxerit? Neg.

II.

An satis solidè *C. II. de Ecclesia art. II.* ex *Marth. XVI, 18.* probet, Christum in Petro fundasse Ecclesiam in terris, adeoque Petrum esse caput & Principem Ecclesie Christi super omnem terram? Neg.

III.

An validè *C. III. de fide & operibus art. IV.* ex *1. Job. III, 14. Luc. VII, 47.* probet, fidem aut fiduciam in Deum se solâ non justificare, sed per charitatem? Neg.

IV.

An firmiter *C. IV. de consiliis art. 1.* ex *2. Cor. XII, 7.* probet, Paulum extra matrimonium stimulo carnis fuisse vexatum, seu stimulum carnis extra matrimonium sensisse? Neg.

V.

An rectè *C. V. de Sacramentis & Sacrificio* ex *Luc. XXIV, 30.* probet, Christum in Emaus sub unâ specie panis Eucharistiam administrasse? Neg.

VI.

An benè *C. VI. de cultu & invocatione Sanctorum Dei* ex *1. Reg. XXXIX, 14.* probet, Samuelem à muliere invocatum adfuisse, & proinde sanctos preces nostras exaudire? Neg.

VII.

An validè satis *C. VII. de Purgatorio & cœlesti gloria* ex *Phil. II, 10. & 1. Reg. II, 6.* probet, sub terra in purgatorio quosdam captivos detineri, inde à Deo liberandos? Neg.

CLA.

CLARISSIMO VIRO
DN. ADAMO PLACOTOMO,
SS. Theol. C. dignissimo,

Βεβαιῶν in Domino!

Sapius ardentis fas est decernere Martem,
Cui rident magni munia magna Ducis.
Sapius Aoniō movisti praelia Martem,
Lauru donatus Victor Apollineā.
Vix poteras Clariā victor decedere pugna,
Cum nova pugna Tibi, cum nova castra placent.
Publica vix poteras Academica linquere rostra,
Cum repetens genium ad publica rostra redis.
Nec tamen assiduo vel sic concessa labori
Finis, quotidie dum nova bella paras.
Inde Tibi, veniant! magnos, *PLACOTOME!* magni
Ductoris, titulos auguror indicio.

Τ. ἰλο. Λύχας

JOH. VVEINMANN, D.

P. P. ac Pastor Altdorffinus.

PER EXIMIO

DN. ADAMO PLACOTOMO,

SS. Theol. C. Strenuo,
pacem à Masenio oblatam censuræ
publicæ submittenti!

FELICITER!

Cur turbas pacem? cur non nisi classica cantas?
Forſan, quod bellum pax trahat illa novum:
*Affectui, & quidem ſingulari,
teſtando apponebam*

Joh. Ernestus Gerhardus,

SS. Theol. D. & P.P.

CL.A.

CLARISSIMO
PLACOTOMO,
de
felicibus in studio profanae &
sacrae Sapiientiae progressibus
gratulatur,

&
huic censurae
OMNES
adclamat

Guernerus Rolincius, D.
Maeste tua virtute, tuis ingentibus ausis,
Illustre quondam sic eris patriae decus.

Nil quicquam satius daret SUPREMUS,
Quam passu socio sequi quietam
Pacem, Relligionis & profanam:
Verum semina dum manent vagantis
Mavortis, dubius sequensque finis,
Optandum potius dies ut adfit
Extremus, veniat, vocetque Gentem
Totam ad consilium Arbiter supremus.

Hisce

*Securam optando pacem Inquilino
suo pio & dilecto gratulatur*

NICOLAUS MICHAEL
Dimmel/D.

00 A 6344

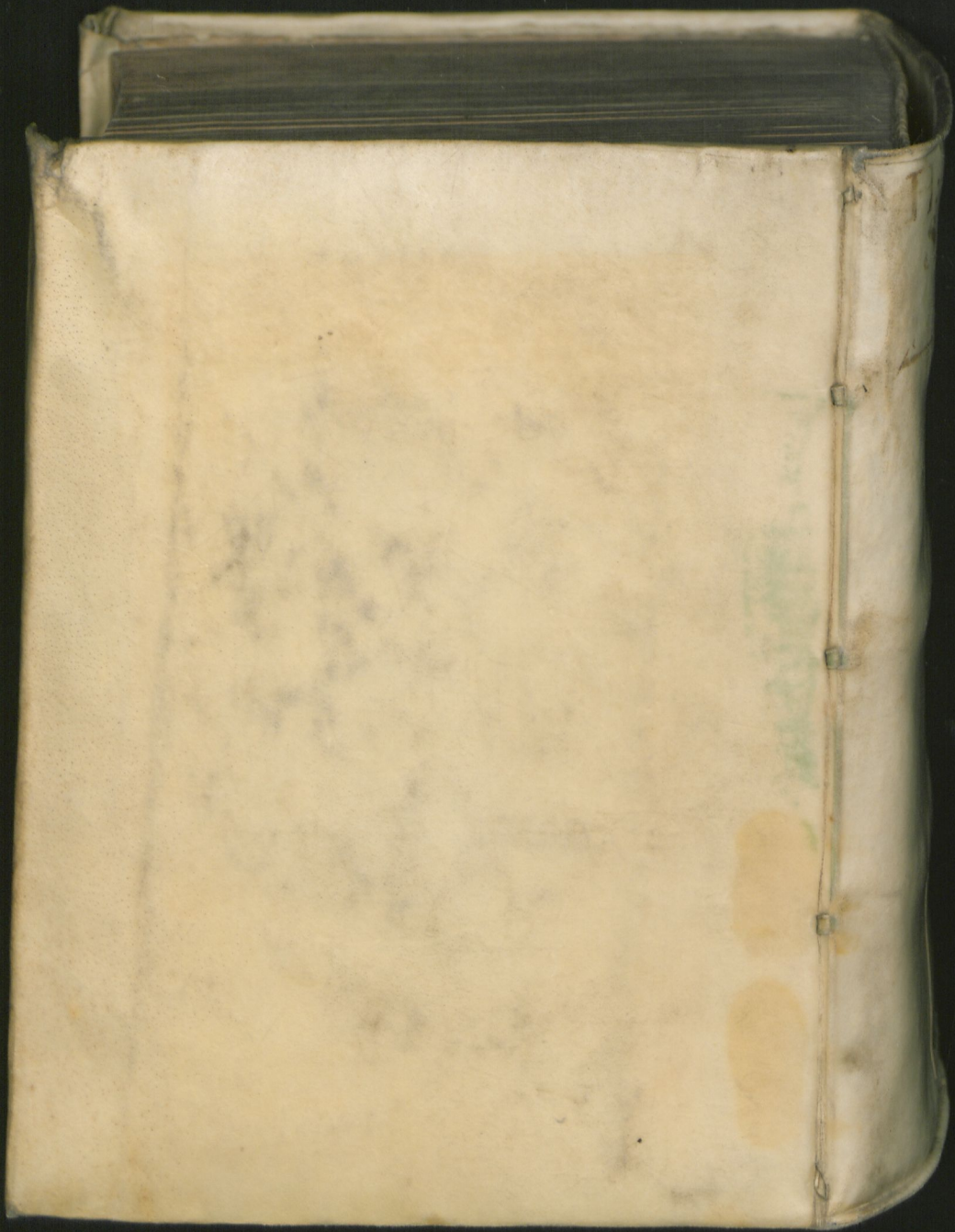
ULB Halle 3
002 847 086

Rito

WDR

19

008

SPECIMEN
VANARUM MEDITA-
TIONUM
JACOBI MASENII,
JESUITÆ COLONIENSIS,
EX EMIS
MEDITATA CON-
CORDIA

PROTESTANTIUM CUM CATHO-
LICIS IN UNA CONFESSIONE FIDEL,
EX S. SCRIPTURA DESUMTA,
PRAESIDE

SEBASTIANO NIEMAN-
NO, SS. TH. D. P. P. Superintendente ac
Pastore.

ad d. Maji
ANNI M DC LXVI.
Publico Eruditorum examini
exponit

ADAM PLACOTOMUS,
Friedlandô-Mechlenburgicus.

EDITIO ALTERA, M DC LXVII.
JENÆ,
Typis BAUHOERIANIS,

17.